

הבן של סלים / רחל ינאי

ערב מלחמת השחרור, גרנו : אבי, אימי, אני ושלושת אחי הצעירים ממני, בשכונת הבוכרים בירושלים, ברחוב דוד מספר 9 פינת רחוב יחזקאל, רחוב יחזקאל היה, אחד הסואנים בעיר. חלונות ביתנו, פנו לרחוב הזה, ניתן היה לראות מימין את בית הכנסת. כל הימים כל הימים, תפילות ומזמורים, שמאלה ממנו במורד הרחוב את השוק, כוורת דבורים הומייה, , אחריו את בית המרחץ הטורקי, אפוף אדים ובהמשך בית היתומים.

הרחוב ירד לכוון הגבול הירדני.

קירות הבית היו עבים, החלונות מקושטים גבוהים ורחבים, חלונות ביתנו פנו לכוון רחוב יחזקאל.

אני הייתי בת שמונה, תלמידה בבית הספר בנות יעקב, אחי איציק היה בין שש, הלך לגן ואחריו היו יוסי בין ארבע ונתן רק נולד. חלון ביתנו היה מול השוק. על המדרכה ישב ערבי זקן ויצר שרפרפים מחבלים שקשר על מסגרות עץ.

אחי ואני ישבנו על החלון והבטנו לכוון השוק.

איציק היה ילד חמוד, כולם אהבו אותו והתפעלו ממתקו. רעיון זדוני עלה בדעתי, אמרתי לו : "אתה יודע, אתה לא ממש האח שלנו. אתה ילד מאומץ. תראה. אתה כהה יותר ולא דומה פה לאף אחד". הוא הקשיב לדברי בעצירת נשימה. עיניו נפקחו לרווחה, "אתה יודע מי זה האבא שלך?" הוספתי עוד שמן למדורה.

"הערבי הזקן הזה שמתקין שרפרפים, קוראים לו סלים", (השם הזה הנראה לי מתאים לו). "אתה רוצה שנלך לראות אותו מקרוב?" שאלתי

הוא הנהן בראשו, ירד מהחלון, נתן לי יד וירדנו אל הרחוב, חצינו אותו לכוון השוק.

עברנו ליד סלים, "הוא אפילו לא הסתכל עליך" אמרתי לאחי.

חזרנו הביתה, איציק חזר וישב על אדן החלון, מביט בסלים.

כך גם למחרת, לפני שהלך לגן העיף מבט, בשובו חזר וישב על אדן החלון, כל יום הלכנו לבקר את סלים.

לפני הסיפור הזה עם סלים, איציק אהב לשחק איתי בתופסת ובמחבואים, ציירנו יחד וצחקנו. עכשיו עניין אותו דבר אחד - סלים.

ה רעיון

אחרי ימים אחדים, קשה היה לי לשאת את עצבונו, סיפרתי לאימי שהייתה המומה. "מה קרא לך" ? היא צעקה, "למה עשית לו את זה? איזה רעיון זדוני?"

אימי נגשה אליו לחבק אותו, הוא דחה אותה והתחיל לבכות בקול, כאילו נשבר לו הלב, אי אפשר היה להרגיע אותו.

לבסוף אחרי כל הבכי, הוא נעשה שקט מאוד ועצוב.

מלחמת השחרור פרצה וסלים נעלם, הסיפור נשכח מליבי, איציק ואני היינו אחים קרובים, בימי המצור על ירושלים, הלכנו לקטוף חובזה (חלמית) חיפשנו ביצים בנקיקים, אולי איזו תרנגולת השאירה לנו מתנה.

אחרי המלחמה, היינו חברים באותה תנועת נוער. כאשר איציק הגיע לתיכון הוא בחר במגמה מזרחנית, שם גם הכיר את בחירת ליבו נערה שחרחרת, יפיפיה, שלימים הייתה לרעייתו. הם שרתו במודיעין ולימים נשלחו על ידי ה"מוסד" לאירן, נולדו להם שלושה ילדים והם נראו מאושרים.

עברו שנים, לפני מספר שבועות הם נסעו לאיחוד האמירויות לטיול, בשובם חלו בקורונה, איציק לא החלים ממנה.

כאשר היה על ערש דוואי, בקשתו האחרונה ממני הייתה, : "על המצבה שלי שיהיה כתוב שמי בעברית ובערבית". "כיאה לבנו של סלים", אמרתי בליבי, דרך מסך דמעותי ראיתי אותו, ילד בן שש יושב על החלון ומתבונן באביו בעצב.